

FODI TERUGBLIK CASCADE 2017

Nummer 06 jaargang 2018

Voor u ligt de zesde externe nieuwsbrief van Cascade en FODI, de brancheorganisaties van delfstoffenproducenten in Nederland. Graag vertellen wij u in deze nieuwsbrief wat beide organisaties in gang hebben gezet en bereikt. U ontvangt deze nieuwsbrief omdat wij u en uw organisatie aanmerken als een belangrijke partner in ons netwerk. Ook in de toekomst houden wij u graag periodiek op de hoogte van onze wetenswaardigheden.

Natuurlijk kapitaal: FODI te gast op Springtij

Leonie van der Voort, FODI, Gast op Springtij Terschelling.

In september vond op Terschelling de achtste editie plaats van het driedaagse duurzaamheidscongres Springtij Forum. Tijdens een sessie over natuurlijk kapitaal heeft Leonie van der Voort namens FODI een presentatie gegeven over hoe delfstoffenwinning bijdraagt aan de realisatie van natuurlijk kapitaal en hoe ecologie en economie in onze branche hand in hand gaan. Aan de hand van de vraag "wat hebben

deze planten en dit stukje beton met elkaar te maken?" werd de praktijk van delfstoffenwinning uitgelegd. FODI heeft benadrukt dat het belangrijk is dat de realisatie van natuurlijk kapitaal door bedrijven ook wordt onderkend en beloond. Hiervoor is een objectieve meetmethodiek nodig, zoals het Natuurpuntensysteem waaraan door de sector eerder is meegewerkt en dat nog in ontwikkeling is.

Over Cascade

Cascade is de brancheorganisatie van de Nederlandse zand- en grindproducenten. Een groot aantal bedrijven dat in Nederland actief is bij de winning van grind en industriezand is bij onze organisatie aangesloten. De producten van onze leden worden grotendeels gebruikt voor hoogwaardige toepassing in de beton- en asfaltindustrie. De leden van Cascade nemen bij hun bedrijfsactiviteiten de leidraad "Duurzame zand- en grindwinning" in acht. Hierin staan aandacht en respect voor mens, natuur en omgeving centraal. De realisatie van nieuwe natuur en het scheppen van ruimte voor biodiversiteit zijn daarbij belangrijke aandachtspunten.

Over FODI

FODI is de brancheorganisatie van het Nederlandse zand-, grind-, klei- en kalksteenwinnende bedrijfsleven. Als vertegenwoordiger van het overgrote deel van de bedrijven dat in deze sector werkzaam is, richt de belangenbehartiging van FODI zich in het bijzonder op de beleidsontwikkeling bij provincies en bij de rijksoverheid. Ontwikkelingen op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu- en natuurbeleid worden actief gevolgd, kennis gedeeld en waar nodig nieuwe wet- en regelgeving beïnvloed. Hetzelfde geldt voor bodembeschermingsbeleid en archeologie. De bij FODI aangesloten bedrijven werken volgens de Gedragscode zorgvuldig winnen, waarin voorschriften over het behoud en de uitbreiding van aanwezige natuurwaarden zijn vastgelegd.

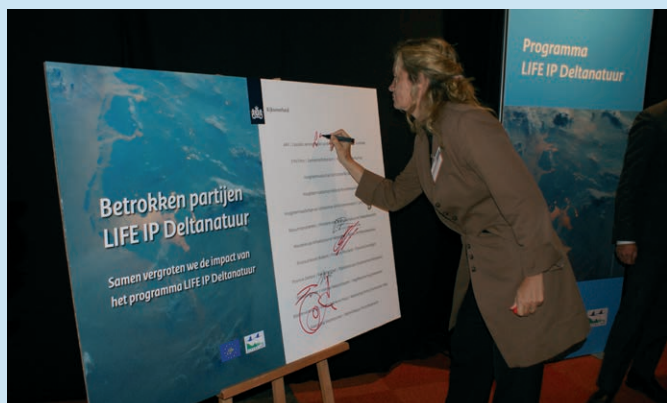
LIFE IP project

LIFE IP is het programma van de Europese Unie voor de ontwikkeling en uitvoering van het Europese natuur- en milieubeleid. De ministeries van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van LIFE IP in Nederland. Het programma ondersteunt onder meer op het gebied van natuur en biodiversiteit, zoals het verbeteren van

Natura 2000-gebieden. Als enige partij uit het bedrijfsleven is Cascade partner van LIFE IP.

Begin 2017 is het LIFE IP project natuur en waterveiligheid via delfstoffenwinning gestart. Het onderzoeksdeel van het project is uitgevoerd door Alterra en de Vlinderstichting en aangestuurd vanuit Cascade. Doel van het onderzoek is

meetbaar en tastbaar maken wat het effect en de bijdrage van delfstoffenwinning is geweest aan het realiseren van biodiversiteitsdoelstellingen en rivierveiligheid. De resultaten van de studie worden op een symposium op 22 maart 2018 gepresenteerd.

Ondertekening LIFE IP project tijdens het Deltacongres 2017 te Leeuwarden

Richard van den Berg (Dekker Grondstoffen) leidt de onderzoekers Albert Vliegthart (Vlinderstichting) en Friso van der Zee (Alterra Wageningen Universiteit) rond op een drijvende wininstallatie.

2

Transitieagenda Bouw

Ook grondstoffenproducenten vinden het streven naar meer circulariteit in de bouw belangrijk en zijn daar als bedrijfsleven intensief bij betrokken.

Cascade heeft namens VNO-NCW met de zogeheten "IJzendoorngroep" een klankbordgroep geformeerd om vanuit het bedrijfsleven input te leveren ten behoeve van de transitieagenda Circulaire Bouweconomie. Deze agenda is inmiddels af en we mogen tevreden zijn over het resultaat. Wel blijven we alert en

aandringen op goede uitvoering van deze agenda waarbij samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven cruciaal is.

Begin 2018 hebben Elphi Nelissen, voorzitter van de transitieagenda Circulaire Bouweconomie, Bernard Wientjes van de Bouwagenda en de IJzendoorngroep met elkaar van gedachten gewisseld over de transitieagenda en hoe deze het best in uitvoering genomen kan worden.

v.l.n.r. Elphi Nelissen, Michiel Dankers, Leonie van der Voort, Bernard Wientjes

PAS: prejudiciële vragen

Begin mei 2017 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State zogeheten prejudiciële vragen gesteld aan het Europese Hof van Justitie in Luxemburg over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Deze vragen gaan over de juridische houdbaarheid van het PAS en de verenigbaarheid met de Vogel- en habitatrictlijn. Indien het Europese Hof oordeelt dat de PAS

juridisch niet houdbaar is, heeft dit grote gevolgen voor zowel de economie als de Natura 2000-gebieden in Nederland. Hoewel er in het Haagsche veel vertrouwen lijkt te zijn in een goede afloop, dringt FODI bij de ministeries aan op een plan B en heeft zij hulp aangeboden bij het bedenken van een alternatief voor het geval het oordeel van het Hof toch niet positief is.

Voldoende ruimte voor delfstoffenwinning in Natuurbeheerplan Rijntakken

De Provincie Gelderland heeft voor het Natura2000-gebied "Rijntakken" een ontwerpbeheerplan vastgesteld. Het plan beschrijft op welke manier de Natura2000-doelen gerealiseerd kunnen worden. Belangrijke zaken zijn specifieke inrichtingsmaatregelen zoals aanleg van ooibos, plas-dras grasland voor vogels en een goed beheer van het gebied. In het beheerplan staat ook op welke manier de natuur wordt beschermd tegen schadelijke activiteiten en voor welke activiteiten

vergunningen nodig zijn in het kader van de Wet natuurbescherming.

FODI en Cascade zijn via de klankbordgroep nauw betrokken geweest bij de opstelling van het beheerplan. Zij hebben ervoor kunnen zorgen dat er ruimte blijft voor het ontwikkelen van nieuwe projecten van delfstoffenwinnende bedrijven, mits deze een bijdrage leveren aan het realiseren van de Natura2000-doelstellingen.

Omgevingswet en de Omgevingsvisies

Output van een NOVI werksessie in Den Haag

Bij de nieuwe Omgevingswet horen Omgevingsvisies. Deze zijn op drie niveaus in wording: op nationaal niveau (NOVI), op provinciaal niveau (POVI's) en op gemeentelijk niveau (GOVI's). FODI is door middel van werksessies, workshops en brainstormsessies betrokken bij de NOVI en de POVI's van de voor de delfstoffenwinning belangrijke provincies. Belangrijkste streven is ruimte vragen voor delfstoffenwinning. Keer op keer

constateert FODI dat makkelijk over diverse bedrijfssectoren wordt heen gekeken en de kans bestaat dat straks geen ruimte blijkt te zijn voor bepaalde activiteiten. FODI pleit voor een vorm van regie van de rijksoverheid voor onderwerpen die van nationaal belang zijn, zoals de delfstoffenwinning.

Toegankelijkheid primaire grondstoffen besproken in Estland

Dat primaire grondstoffen ook in de circulaire economie nodig zijn en blijven behoeft ook in Europees verband voortdurende uitleg en aandacht. Daarom organiseerde onze Europese brancheorganisatie UEPG samen met het Ministerie van Milieu van Estland, dat tweede helft 2017 voorzitter was van de EU, een congres over dit onderwerp.

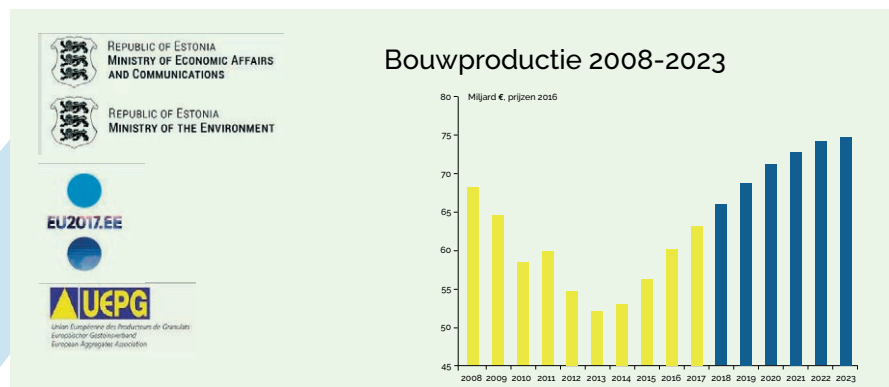
Wetenschappers, vertegenwoordigers uit de bouwindustrie, beleidsmakers en natuurorganisaties gaven presentaties en discussieerden met elkaar.

Duidelijk werd dat in Europa vele ruimtelijke gebruiksdoelen strijden om voorrang en dat het belang van goede toegang tot delfstoffen daarbij nogal eens het onderspit delft. Terwijl juist een forse groei in de vraag naar delfstoffen wordt verwacht in de komende jaren.

Aan het einde van dit congres is een "Conclusiedocument" opgesteld, waarvan de belangrijkste onderdelen luiden:

- Om aan de Europese vraag naar 2.700 miljoen ton delfstoffen te voldoen zijn 16.000 bedrijven met 25.000 winningslocaties in Europa actief.
- Beleid moet erin voorzien dat toegang tot primaire delfstoffen blijft bestaan en dat daarbij niet te lange transportroutes nodig zijn.

- Om de aanvoer van bouwgrondstoffen te borgen, moet het vergunningensysteem voorzien in efficiënte en tijdige vergunningverlening, waarbij sprake is van een goede balans tussen milieu (ecologie), sociale aspecten en economie.
- Recycling van bouw en sloopafval is belangrijk maar kan hoogstens een vijfde (20%) van de vraag naar bouwgrondstoffen invullen.

Bron: Verwachtingen bouwproductie en werkgelegenheid 2018
Economisch instituut voor de Bouw (EIB)

Colofon

FODI Cascade Terugblik is een uitgave van FODI en Cascade en verschijnt ten minste 1 x per jaar.
Nummer 06 jaargang 2018.

© 2018 FODI CASCADE
Alle rechten voorbehouden.

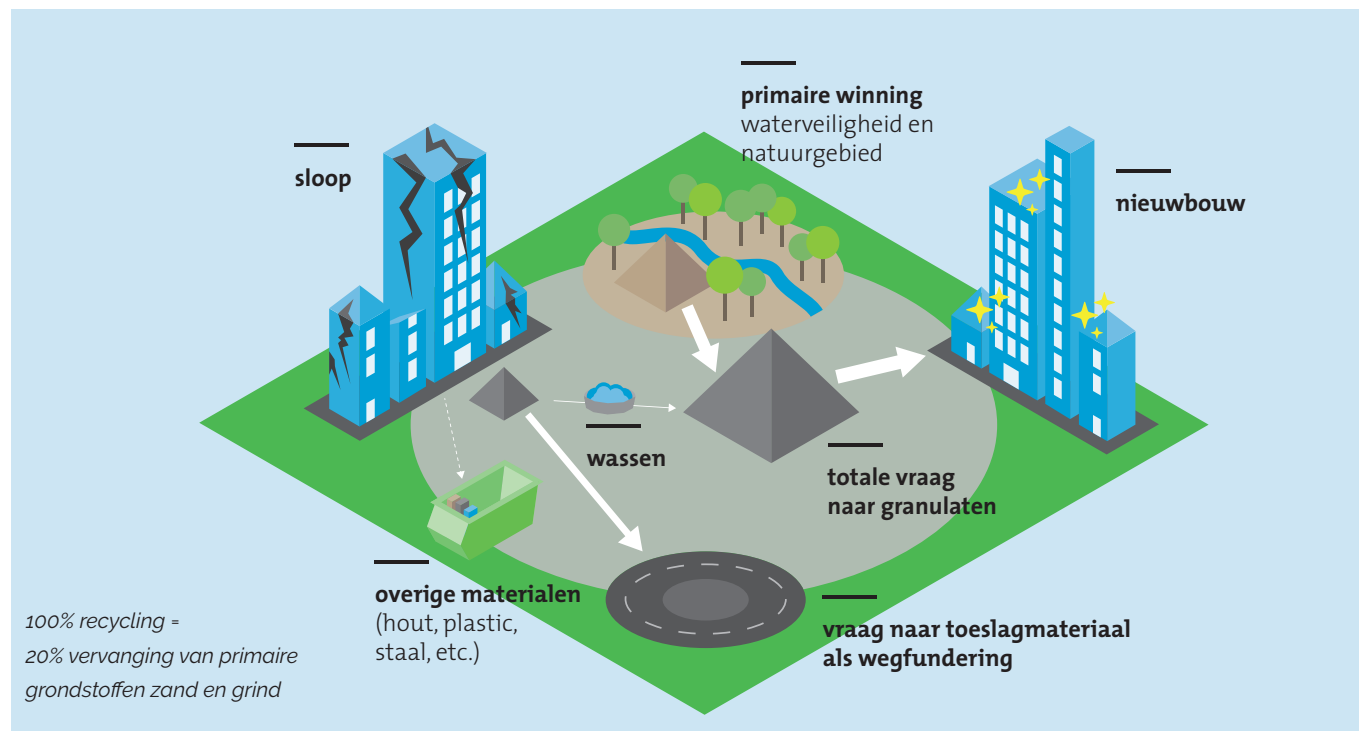
Adres:

Steigerboom 8, 5331 KA Kerkdriel
Postbus 110, 5330 AC Kerkdriel
www.cascade-zandgrind.nl
www.fodi.nl
E info@cascade-zandgrind.nl

Ontvangen van deze nieuwsbrief

Mocht u zich willen aan- of afmelden voor deze nieuwsbrief, of als u de nieuwsbrief graag digitaal wilt ontvangen, neem dan contact op met het secretariaat van Cascade. Wij zijn bereikbaar via het e-mailadres: info@cascade-zandgrind.nl.

Betonakkoord aanstaande

Verschillende bedrijven die lid zijn van FODI en Cascade hebben meegedacht over wat de inhoud van een goed en realistisch uitvoerbaar Betonakkoord zou moeten zijn. Dat deden zij aan diverse overlegtafels met als onderwerpen natuurlijk kapitaal, sociaal kapitaal, circulariteit en CO2. Het bedrijfsleven is nu in afwachting van het definitieve document. Animo om het betonakkoord te ondertekenen is absoluut aanwezig, hoewel onze achterban betreurt dat het akkoord van een duidelijk "doelendocument" opgeschoven is naar

een meer "ambitiedocument". Belangrijkste aandachtspunten zijn voor FODI en Cascade: houdt de betonketen schoon zodat beton herbruikbaar blijft ook in volgende levenscycli en laat duurzaamheid leidend zijn. Circulariteit is een middel en geen doel op zich.

De winning van primaire grondstoffen blijft ook in de toekomst nodig. Hoewel de bouwsector steeds beter wordt in het hergebruiken van grondstoffen, blijkt uit monitoringgegevens dat hergebruik kan voorzien in 15 tot 20% van de vraag naar

grondstoffen. Binnen de circulaire economie, met aandacht voor "design for re-use" en zodanig gebruik van grondstoffen dat deze in volgende levenscycli eenvoudig terug te winnen en te herbruiken zijn, zal dit aandeel in de toekomst mogelijk nog toenemen. Maar ook dan zal een substantiële behoefte aan primaire grondstoffen blijven bestaan.

Beton Akkoord

Delfstoffenwinning is van nationaal belang

In de Nota Ruimte is de winning van bouwgrondstoffen voor Nederland aangemerkt als "nationaal belang". FODI heeft gezorgd voor herbevestiging van dit uitgangspunt in de meer recente

Structuurvisie Ondergrond (STRONG). De aanduiding "nationaal belang" is belangrijk. Daarmee kunnen winningsprojecten namelijk in aanmerking komen voor

prioriteit in gebieden waar ontwikkelruimte door stikstofdepositie gering is en keuzes gemaakt moeten worden.